

BRITSKÁ GOLFOVÁ DIPLOMACIE

(a její pozdní otisk v našich zemích)

Za vlády královny Viktorie (1837–1901) se britské impérium stalo největší koloniální velmocí zahrnující 100x větší území s 8x více obyvatel než měla sama Anglie. Tvořila jej dominia (Kanada, Austrálie, Nový Zéland a Jihoafrická unie), kolonie – Egypt, Súdán, Kapská kolonie, Indie, Barma a Malajsie, dále strategické přístavy Singapur, Hongkong a Maledivy a v neposlední řadě Gibraltar... Osnovou její zahraniční politiky bylo vyhýbání se konfliktům v Evropě („splendid isolation“) a vyvažování vlivu velmocí – zejména Ruska, později i vilémovského Německa. Na pozadí hlavních politických procesů se odehrál i ne jeden vedlejší děj včetně rozšíření golfu po celém světě, jehož hlavními „kulturträgerey“ byli britští diplomaté, vojáci, úředníci a obchodníci...

Britské golfové impérium

Jdeme-li po stopě zakládání golfových hřišť (resp. vzniku golfových klubů), vyvstane před námi obraz britského impéria, v zásadě odpovídající v úvodu popsané struktuře, doplněné opěrnými body jeho námořních obchodních cest: 1829 – Royal Calcutta v Indii (po skotském R & A a londýnském Royal Blackheath třetí nejstarší na světě vůbec); 1857 – Lahore Gymkhana v Pakistánu; 1868 – Manchester Club na Jamajce; 1871 – Otago GC Dunedin na Novém Zélandu; 1872 – Jakarta GC v Indonésii; 1873 – Royal Montreal v Kanadě; 1879 – Royal Colombo na Srí Lance; 1885 – Royal Cape v Jižní Africe a Nairobi GC v Keni; 1888 – St Andrews GC v New Yorku v USA a Perak Taiping v Malajsi; 1889 – Royal Hongkong v Číně a Lomas GC Buenos Aires v Argentině; 1890 – Royal Bangkok v Thajsku; 1891 – Royal Melbourne v Austrálii; 1895 – Istanbul GC v Turecku; 1896 – Bulawayo GC v Zimbabwe; 1897 – Puebla GC v Mexiku; 1901 – Sao Paolo GC v Brazílii; 1902 – Chiapata GC v Zambii; 1903 – Kobe GC v Japonsku...

Z evropských destinací to byly zejména následující: 1856 – Pau GC ve Francii; 1881 – Royal Belfast v Sever. Irsku; 1885 – Roma GC v Itálii; 1888 – Tenby GC ve Walesu a Royal Antwerp v Belgii; 1890 – Oporto GC v Portugalsku; 1891 – Las Palmas na španělském ostrově Gran Canaria a Samedan GC ve švýcarském Sv. Mořici; 1893 – Wiesbadener GC v Německu a Haagsche GC v Nizozemsku; 1898 – Kopenhavns GC v Dánsku; 1902 – Göteborgs GK ve Švédsku... Pro Rakousko-Uhersko historie začíná budováním hřišť ve Vídni (1901) a Budapešti (1902), odkud se hra rozšířila do lázeňských měst Karlových Varů (1904), Mariánských a Františkových Lázní (1905) a Tatranské Lomnice (1906). Těsně před vypuknutím tzv. Velké války vznikla na našem území ještě hřiště ve Volešovicích u Prahy (1913) a v Piešťanech (1914).

S výjimkou volešovicé-
ho hřiště, které bylo izo-
lovaným a ryze soukro-
mým projektem rodiny
Ringhofferů, zapadala všechna
další do „běžného“ evropského
schématu: vznikala buď v sídel-
ních městech s britským diplo-
matickým zastoupením, anebo
v rekreačních centrech hojně
navštěvovaných mezinárodní lá-
zeňskou klientelou, z valné části
tvořenou britskou šlechtou a po-
stupně narůstajícím podílem
americké obchodní smetánky
(viz rámeček Britské golfové im-
périum).

Lifestylový export

Celý proces globálního rozší-
ření golfu netrval ani sto let.
V našich krajích se odehrál
s více než fázovým zpožděním
– téměř by se dalo říci, že k nám
golf dorazil až na chvostu prů-
myslové revoluce, s níž jako by
ruku v ruce šel i tento specifický
britský „lifestylový“ export. Za
monarchií a jejími nástupnickými
zeměmi – zejména Československem
a Maďarskem – zaostaly v golfové
Evropě snad již pouze Norsko (1924),
Finsko (1929) a Island (1934).
Bylo to částečně dáno tím, že
sem nemířila masivní skotská
emigrace – a důležitou roli se-
hrál i fakt, že Evropa rozhodně
nebyla pro viktoriánskou zahra-
niční politiku prioritou. Tuto
doktrínu se pokusil pozměnit
až nový král, nastoupivší za-
čátkem století, a zejména jeho
následník George V., panující
v letech 1910–1936. Liberálové
v britské zahraniční službě dě-
lali pro rozpad Rakousko-Uher-
ska všechno možné včetně pod-
pory odstředivých tendencí.
Po válce se pak u nás, v nových
politických poměrech, rozje-
la druhá etapa zakládání hřišť
– v pražském Motole (1926),
na Líšnici (1928), v Olšových
vratech (1935) a Klánovicích
(1938). Historie jejich vzniku je
známá. Co nás ovšem dnes spe-
ciálně zajímá, je role britských
diplomatů v celém procesu.

Golfový prorok Andrew Percy Bennett

Z C. & K. mocnářství byla první
„na (golfové) ráně“ samozřejmě
Vídeň, vzápětí následovaná Buda-
peští. Britským ambasadorem zde
byl od r. 1900 Sir Francis Richard
Plunkett (1835–1907) – špičko-
vý diplomat viktoriánského ob-
dobí, sloužící od 70. let postupně
v Tokiu, St Petěrsburgu, Konstan-
tinopoli a Paříži, odkud se vrátil
na vyslaneckou pozici (jako tzv.
British Minister) do Japonska.
Vídeň byla jeho posledním diplo-
matickým, tentokrát již velvysla-
neckým, postem. V průběhu jeho
funkčního období došlo k zalo-
žení golfových hřišť ve Vídni a Bu-
dapešti. Ač nemáme žádné přímé
důkazy o osobních aktivitách F.
R. Plunketta v daném směru, pře-
ce jen máme za to, že musel být do
akce alespoň formálně zapojen.
Co nás k vyslovení této hypotézy
vede?

Tajemníkem britské ambasá-
dy byl Andrew Percy Bennett
(1866–1943) – kariérní diplo-
mat, před Vídni sloužící od r.
1897 jako konzul v New Yorku,
později jako britský vyslanec v Pa-
namě a Kostarice (1920–1923)
a ve Venezuele (1923–1925).
Jako mladý člověk měl blízko ke
sportu a byl i vášnivým golfistou.
Pro myšlenku hřiště ve Vídni brzy
získal vlivné přátele, ochotné se
pro věc osobně angažovat. Podle
vlastního pozdějšího svědectví
(viz samostatný blok Zábavný
incident při otevření golfového
hřiště v Mariánských Lázních) pa-

třil k jeho neaktivnějším pomoc-
níkům pozdější hrabě Althann,
který kvůli pronájmu erárních
pozemků vymohl Bennettovi au-
dienci u samotného císaře Františka
Josefa I. Lze předpokládat, že ta-
kovou aktivitu by mladý diplomat
nevyvíjel bez pomoci a tichého
souhlasu či alespoň vědomí svého
šéfa F. R. Plunketta...

Z článku, který v r. 1936 napsal
pro Charvátův měsíčník Golfing
in Czechoslovakia, se dozvídáme
mj. i to, že ke spolupráci na pro-
jektu získal dvojnásobného vítěze
britského Open Championship
z let 1887 a 1889 Willieho Par-
kera Jr., který se ve dalších letech
vypracoval v úspěšného golfové-
ho architekta s více než stovkou
realizovaných golfových hřišť
v portfoliu. Zajímavá je poznám-
ka o Parkerovu synovci, který se
stal na hřišti profesionálem...
Nicméně nejdůležitější epizodou,
o níž referuje, je pochvala Benne-
ttova golfového úsilí a dotaz vzne-
šený králem Edwardem VII. při
jeho následující inspekční cestě
do Vídně, zda by mu dokázal „to-
též“ zařídit i v jím oblíbeném Ma-
rienbadu.

Jak víme z mariánskolázeňské
historie, Bennett nejenže to v re-
kordně krátké době zorganizoval,
ale navíc dokázal pro tento pro-
jekt z královského zájmu vytěžit
pro město i nemalé „investiční
pobídky“ v podobě sponzorských
darů od panovníka a od jeho no-
vého velvyslance Goschena i tříle-
té sponzorské smlouvy mezi rad-
nicí a britskou ambasádou, která
se zavázala k roční dotaci klubu
ve výši 4000 K. Král sám, i když se
osobně zúčastnil otevření hřiště
v srpnu 1905, ale ustavující zář-
ivé schůze už nikoli, převzal nad
klubem patronát.

Sir William Edward Goschen
(1847–1924) patřil k „jeho“
lidem ve Foreign Office. Po ce-
losvětovém putování z místa na
místo a vedoucích funkcích, jež
zastával v Bělehradu a Kodani,
měla být Vídeň, kterou přijal na
královo výslovné přání, jeho po-
sledním úřadem (ve skutečnosti
byl později okolnostmi přinucen

přijmout ještě „krizové“ pověření do Berlína). Uspokojení mariánskolázeňského královského rozmaru v golfově nejzaostalejším koutě tehdejší Evropy (a tím paradoxně i celého světa, jak je zřejmé z titulní mapy) však muselo být jistým zadostiučiněním i pro tak zkušeného diplomata, jakým nový velvyslanec byl...

Vídeňská ambasáda se ovšem „nestarala“ jen o české země. Vojenský ataché plukovník R. Williams sehrál důležitou roli jako stavební dozor při budování hřiště v Tatranské Lomnici pro investiční skupinu uherských šlechticů. Na zahajovacím turnaji v r. 1909 (původní golfová louka pocházela z r. 1906) zde excelovala řada dalších vídeňských diplomatů golfistů, jako např. mistr Irsku R. Everest z dánského velvyslanectví, tajemník americké ambasády B. Rives a další. Na logické otázky, kteří další britští diplomaté, zda vůbec a jak pomáhali při zavádění golfu místním podnikatelům v Karlových Varech, Františkových Lázních či Piešťanech, zatím přesnější odpovědi nemáme. Angličané se zde většinou objevují jen jako lázeňští hosté či příležitostní hráči na rakouských amatérských mistrovstvích a několika málo podobných soutěžích. O skotské trenéry zde rozhodně nouze nebyla – ale to jsou všechno témata pro jiné příležitosti...

Pražský apoštol George Russel Clerk

Klíčovou úlohu průkopníka golfu v samostatné Československé republice sehrál Sir George Russel

Clerk (1874–1951). Byl významným diplomatem skotského původu, který zakončil svoji kariéru jako velvyslanec ve Francii (1934–1937), když předtím sloužil v Turecku a Belgii a ještě dříve sedm let v Československu. Jeho zdejší mise zaujímá v dějinách britské zahraniční politiky mnohem zajímavější místo, než by se nám mohlo na první pohled jevit. Během Great War, jak Angličané nazývají I. světovou válku, již jako vedoucí úředník ministerstva zahraničí řídil jeho tzv. válečný odbor zprostředkující kontakty mezi Foreign Office a nejrůznějšími emigrantními skupinami – v našem případě mezi T. G. Masarykem a E. Benešem i jejich britskými patrony R. W. Seaton-Watsonem a H. W. Steedem. Sám patřil k liberálnímu proudu podporovatelů utlačovaných národů Rakousko-Uherska a tím pádem měl blízko k okruhu revue *The New Europe*, otevřeně podporující rozpad této monarchie. V předvečer Clerkova vyslání do Prahy jej vydavatel zmíněného časopisu, jímž nebyl nikdo jiný než výše jmenovaný Seaton-Watson, označil za „jednoho z nejosvěcenějších ministerských úředníků – se zvláštním porozuměním pro menší slovanské národy“.

Když Clerk v r. 1919 odjížděl do ČSR (nejprve v hodnosti prvního britského ministra, od r. 1921 jako generální konzul), bylo mu 45 let. Za sebou již měl pestrou minulost kariéřního diplomata – před válkou vystřídal např. pozice v Addis Abebě jako etiopský konzul bojující proti obchodu s otroky na súdánsko-ugandském pomezí či funkci prvního tajemníka konstantinopolského velvyslanectví v Otomanské říši, než byl povolán zpět do londýnské centrály – v r. 1917 v hodnosti ministerského rady – a v témže roce byl navíc povýšen do šlechtického stavu. V bojích o nové poválečné uspořádání světa se postavil na stranu podporovatelů národnostních menšin a jejich národně-osvobozeneckého boje za nezávislost. Jako soukromý tajemník byl přidělen náměstkovi ministra zahraničních

věcí. První příležitosti ovlivnit poválečnou podobu Evropy se mu dostalo zjara r. 1919 vedením mise do Maďarska, kam jej spojenci poslali „vyřídít“ bolševického diktátora Belu Kuna. Úkol úspěšně splnil a později téhož roku odjel do Prahy.

Jeho posláním bylo pomoci Čechům a Slovákům a tím současně posílit britskou pozici v ČSR natolik, aby se Praha stala centrem britského vlivu ve střední Evropě. Ačkoli se mu vzhledem k dominantnímu postavení Francie tuto ambici naplnit nepodařilo, přece je historiky britské zahraniční politiky hodnocen jako diplomat, který „projevil více pochopení i sympatií vůči Čechům než kterýkoli z jeho následovníků“. (Z článku G. Protheroea *Sir George Clerk and the Struggle for British Influence in Central Europe, 1919–1926*, in: *Diplomacy & Statecraft*, Vol.12, No. 3, Londýn 2001). Příjezd tohoto aristokrata a diplomata, jehož dědeček byl mj. guvernérem v Bombaji a poslancem indického parlamentu, byl pro Prahu vrcholnou společenskou událostí. Vždy dokonale oblečený a s neodmyslitelným monoklem stal se rychle arbitrem elegance a etiky. Sám coby tajemník ambasády hrával pravidelně časně zrána se Sirem Georgem náročné a zpravidla vyrovnané zápasy ve čtyřhře proti Dr. Benešovi a jednomu z jeho sekretářů...

Zásadní hybatel golfu Clerk

Vedlejší Clerkovou úlohou bylo pokusit se usmířit československou šlechtu s novým, demokracií řízeným. Během svého sedmiletého pobytu se spolu se svými dětmi učil česky – a i jinak se snažil co nejvíce sblížit s domácím prostředím. Jako lovec a rybář procestoval i nejbližší kouty země, Podkarpatskou Rus, východní Slovensko nevyjímaje. V oblasti sportu si připsal významné zásluhy především o rozvoj našeho tenisu. Jeho pražské působení však bylo spojeno i s podporou

Z věcného hlediska nemůže být pochyb o tom, že vládní ochota podpořit účinně tento projekt byla vedena především snahou vyhovět pražskému diplomatickému sboru – a že v tomto procesu sehrál náš člověk rozhodující roli. Na seznamu zakládajících členů i čestného a výkonného výboru klubu se jeho jméno objevuje vedle ministra Dr. E. Beneše a našeho velvyslance v Británii Jana Masaryka. O tom, že jeho úloha nebyla jen

PŘEVZATO Z PRÁVĚ VYCHÁZEJÍCÍ PUBLIKACE:

Nový golfový titul vydává **Golf Club Praha** jako pokračování edice, kterou připravuje server www.golfarch.cz na bázi seriálu, vycházejícího po dva uplynulé roky ve 4G – rubrice REVISITED. Dvojici našich kmenových autorů – Jaroslava C. Nováka & Prokopa Sedláka doplňuje karlovarský historik Lukáš Svoboda (spoluautor nedávné výstavy a publikace *Green Story*, věnované západočeským golfovým hřištím). Ze **Svobodovy** dílny pochází dnešní díl našeho seriálu... Podrobnější informace o publikaci, věnované všem našim – stávajícím i ztraceným –, golfovým hřištím, vznikly na stránkách www.golfarch.cz či Golf Clubu Praha, v jehož recepci ji bude možno zakoupit.

symbolická, svědčí například to, že se stal prvním „kapitánem“ GCP. Clerkovy aktivity vynikaly zejm. ve srovnání s mnohem delším, ale spíše formálním, působením dalšího významného diplomata v sestavě čestného výboru GCP – amerického velvyslance L. D. Einsteina (1877–1967), sloužícího v Praze v letech 1921–1930. Kdyby Clerk býval vydržel ve své diplomatické funkci až do „znovuotevření“ hřiště 25. května 1928, zcela jistě by nechyběl na známé skupinové fotografii s představiteli podnikatelských kruhů, kteří celou „akci“ zaštili ekonomicky a organizačně... Hřiště, jemuž pomáhal na svět, ani svoji kapitánskou roli v klubu si Clerk prakticky vůbec neužil. Jeho československá mise skončila ještě v roce vzniku GCP. Rozloučení s ním je v archivu MZV ČR v publikaci Zahraněční politika 1926 (str. 1371–1374) – komentováno následovně: „Sir George jest jedním z nejstarších účastníků jak zápasu o samostatnost, tak i celého vývoje republiky. Jako vysoký úředník britského zahraničního ministerstva byl za války ve stycích s prezidentem Masarykem, jenž se o něm zmiňuje ve Světové revoluci... přišel k nám jako přítel, jenž odchází s vědomím, že důvěra, kterou

choval k našemu státu od jeho vzniku, ukázala se plně oprávněnou.“ Pro náš golf zůstane Sir George Clerk jedním z jeho rozhodujících hybatelů. Postupoval přitom „po britsku“ – vcelku razantním způsobem, jakým to ostatně většina jeho předchůdců činila od poloviny 19. století prakticky po celém světě... Československá diplomacie se upřímně snažila svým ostrovním kolegům všestranně sekundovat. Šlo to tak daleko, že počínaje ministrem považovali i nižší úředníci z Černinského paláce téměř za svoji služební povinnost angažovat se v nejrůznějších oblastech činnosti a orgánech Golf Clubu Praha, u jehož kolébky vrcholní představitelé státu stáli v r. 1926. Konečniců i 25. únor 1948, který předznamenal jeho zánik, zastihl ve funkci posledního (demokraticky zvoleného) prezidenta klubu Dr. Jana Skalického – kouzlem nechtěného též kariérního diplomata, blízkého Benešova i Masarykova spolupracovníka, tou dobou „velvyslance v ústředí MZV“. Symbolicky se tím uzavřel nejen náš golfový příběh, ale i jeden z oblouků podporujících nosnou zahraničně-politickou konstrukci celé první Československé republiky...

EDWARD VII. – strýček Evropy (1841–1910)

Syn královny Viktorie a prince Alberta byl „králem Spojeného království (UK), Britských dominií a císařem Indie“ v letech 1901–1910. Byl prvním britským panovníkem z rodu Saxe-Coburgů a Gotha, který jeho syn George V. později přejmenoval na rod Windsorů.

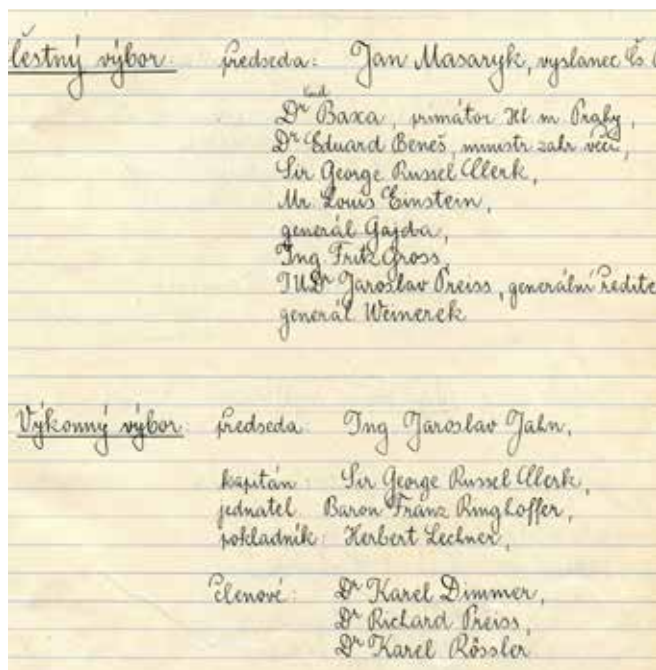
Jeho „historickou úlohou“ (a zpětně synonymem tzv. edwardiánského období v britských dějinách) byl zápas o zvládnutí mohutných společenských změn počátku 20. století – jak ekonomických a technologických, tak sociálních a politických. Na poli zahraniční politiky získal – zejména v Evropě – pověst mírotvorce, ve vojenských kruzích byl respektován jako zdatný reorganizátor a reformátor armády v období po druhé búrské válce.

Jako dvacetiletý byl zasnouben s princeznou Alexandrou Dánskou. V následujících letech však získal pověst playboye. Po skandálu s herečkou Nellie Clifdenovou během vojenských manévřů v Irsku se jej Albert marně pokoušel usměrnit. Krátce nato zemřel – a královna Viktorie, která od té doby neodložila smuteční oděv, až do konce života vyčítala Edwardovi otcovu smrt. S odporem pak pohlížela na svého nejstaršího syna jako na „osobu frivolní, indiskrétní a nezodpovědnou“... Princ byl okamžitě vypraven na dlouhou blížkovychnodní misi do Egypta, Jeruzaléma, Damašku, Bejrútu a Cařihradu. Ihned po návratu se v Belgii oženil s prin-

ceznou Alexandrou. V milostných avantýrách pokračoval i po svatbě. Mezi objekty jeho „vztahů“, kterých britští královští historikové napočítali 55, patřily jak přední herečky či zpěvačky (Lilly Langtry, Sarah Bernhardt, Hortense Schneider aj.), tak šlechtičny (Lady Randolph Churchill – matka Winstona Churchilla, hraběnka z Warwicku – Daisy Greville, Alice Keppel – prababička Camilly Parker Bowles aj.) stejně jako dobové celebrity typu humanitární mecenášky Agnes Keyser či populární prostitutky Giulie Barucci...

Po zbytek kralování Viktorie vdovy, odstaven od reálné politiky, věnoval se Edward veřejnému vystupování: slavnostně otevíral např. temžské nábřeží (1871), Merseyský tunel (1886), Tower Bridge (1894) apod. Ke vládní agendě neměl oficiálně přístup, směl dostávat jen kopie svodných hlášení. Liberální předseda vlády W. E. Gladstone mu však důležité dokumenty nechal doručovat tajně. Od začátku 90. let s ním pak své kroky neoficiálně koordinovali i šéfové jednotlivých, zejména silových, resortů.

Jako patron umění a vědy pomáhal zakládat Royal College of Music. S největší chutí se oddával hrám a venkovním sportům. Byl nadšeným lovcem. V Sandringhamu nechal jednou posunout všechny hodiny o 30 minut, aby tím získal delší čas na střelbu. Tradice tzv. „sandringhamského času“ se pak místně dodržovala až do r. 1936, kdy ji zrušil Edward VIII. Princ byl dlouhodobě zainteresován v dostihovém sportu. Jeho koncem století vyhráli opakovaně Derby, St Leger, Grand National i další slavné dostihy...

Roku 1894 ve Windsoru založil golfové hřiště – Royal St David's Golf Club (někdy nazývaný „nejmladším z nejstarších“ britských klubů, vzniklý na samém konci první golfové vlny). On sám golf nehrál, ale jeden z jeho nástupců – Edward VIII. (jako princ waleský a vévoda windsorský) byl v r. 1934 klubovým kapitánem.

Budoucí král se stal uznávaným arbitrem pánské módy a elegance. Oblékal se do tweedových šatů, nosil homburské klobouky a norfolkské kabáty. Za oblek k večeri popularizoval užívání smokingu (black tie) namísto fraků (white tie).

Ani v dalších životních fázích se Edwardovi nevyhýbaly skandály a přišly i osobní tragédie. Zapletl se do aféry ilegálních sázkových her (tzv. Royal Baccarat Scandal), byl obviněn z podvádění při hře,

vláčen tiskem v souvislosti s případem kněžny Daisy Grevillové z Warwicku a dalších. V r. 1891, pár týdnů po svých zasnubách, zemřel na zápal plic Edwardův nejstarší syn Albert Victor – již druhé dítě, které ztratil (20 let předtím pochoval nejmladšího syna Johna, jenž po porodu přežil jen několik hodin). Cestou do Belgie v dubnu 1900 se stal terčem střelby – atentátníka, který tím protestoval proti búrské válce, nechali vůči Britům „vražní“ Belgičané uprchnout do Francie. Když v r. 1901 zemřela královna Viktorie, rozhodl se náš muž přijmout jméno Edward VII. (namísto Albert Edward, jak si přála a předpokládala jeho matka). Ač dosud nezkušeným politikem stal se okamžitě bezkonkurenčně nejpobornějším britským panovníkem od dob bitvy u Trafalgaru. Skrze své rodové vazby

byl příbuzným prakticky všech vládnoucích šlechtických domů (včetně císaře Viléma II., cara Mikuláše II. či královny Viktorie Evženie Španělské aj.) – odtud jeho bulvární přezdívka „strýček Evropy“.

Jeho zálibami zůstávala zahraniční politika a zájem o námořní a vojenskou problematiku. Znalost němčiny a francouzštiny mu ulehčovala pokračovat v každoročních prázdninových zájezdech do svých oblíbených Mariánských Lázní a Biarritzu – míst, pro něj samozřejmě jen okrajově (byť pro nás meritorně), spojených s golfem. Jeho politickými prioritami bylo skoncovat s britsko-francouzskou rivalitou, zmírnit izolaci Británie od kontinentální Evropy a „last not least“ – vyvážit rostoucí vliv vilémovského Německa a jeho rakousko-uherského spojení.

V letech 1909–1910 čelil mnoha vnitropolitickým (parlamentním) šarvátkám – pokusům liberálů omezit práva Horní sněmovny, s čímž bytostně nemohl souhlasit. Přitom jej sužovaly zdravotní problémy – zejm. bronchitida, která jej jako silného kuřáka pronásledovala. Během březnového pobytu v Biarritzu se jeho stav zhoršil natolik, že mu návrat do Londýna neumožňoval. Protivníci jej kritizovali za vyhýbání se problémům. Koncem dubna se proto vrátil, ale jeho stav zkomplikovalo několik krátce nato prodělaných infarktů. Hospitalizaci odmítal, pevně rozhodnut zdravotní obtíže „rozchodit“. Poslední zpráva, kterou obdržel, se týkala vítězství jeho koně Witch of the Air v Kempton Parku. „To mne moc těší!“ byla jeho poslední slova, než upadl do bezvědomí a krátce poté zemřel...

Coby golfový nadšenec dostal jsem v roce 1902 šťastný nápad pokusit se o založení golfového klubu ve Vídni. Získal jsem ke spolupráci několik mocných rakouských přátel, a jakmile bylo zřejmé, že pokud budeme schopni získat potřebné místo na golfové hřiště, může být klub založen, zaměřil jsem se na část Prateru, známou pod jménem Krieau, jako na nejvhodnější místo pro náš účel. Abychom toto místo mohli využít, bylo třeba získat souhlas císaře, jelikož tento pozemek patřil do císařských fondů a sloužil jako vojenské cvičiště. Jeden z mých nejnadšenějších

Zábavný incident při otevírání golfového hřiště v Mariánských Lázních A. Percy Bennett (Londýn)

pomocníků, hrabě Althann, si vyzádal audienci u císaře s cílem získat císařův souhlas k vybudování devítijamkového golfového hřiště na zmíněném pozemku. Rozhovor hraběte Althanna s Františkem Josefem I. byl typický. Císař se začal ptát na podstatu této golfové hry. Hrabě Althann císaři nadšeně popsal tento královský a starodávný sport, na což císař reagoval slovy: „To musí být hrozně nudné.“ Nicméně císařský souhlas byl získán a krátce nato jsem zajistil Williho Parka, vítěze British Open toho roku, aby přijel do Vídne a hřiště navrhl. Parkův synovec Stagg se zde stal profesionálem.

Když král Edward přijel na návštěvu Vídne v roce 1903, Jeho Výsost král pro mne poslala a potom, kdy mě pochválil za můj úspěch s golfem ve Vídni, se mě zeptal, zda bych dokázal totéž v Mariánských Lázních, přičemž poznamenal, že by to bylo pro

něj velké pohodlí, mít soukromý klub, kde by si mohl dát odpolední čaj, aniž by byl provázen obvyklým davem lidí. Já jsem to Jeho Výsosti slíbil a – abych to zkrátil –, když král přijel do Mariánských Lázní v roce 1904, našel zde devítijamkové golfové hřiště, klubovnu i profesionála.

Zábavná událost se stala při otevírání hřiště. Zatímco dav svátečně oblečených Angličanů a Rakušanů stál kolem prvního odpaliště, přistoupil jsem ke králi – zeptal jsem se ho, zda by laskavě neodpálil otvírací drive. Opat kláštera v Teplé, jehož laskavostí jsme získali pozemek pro hřiště, byl též přítomen a král, v reakci na moji otázku, se podíval na opata a se širokým úsměvem mi zašeptal: „Nechte to udělat kněze.“ Tlumočil jsem opatovi královo přání a on, po značném váhání – jelikož Jeho Velebnost nikdy předtím neviděla golfovou hůl – souhlasil, že udělá, co je v jeho silách. Postavil

jsem tedy míč na týčko a podal opatovi svůj driver. Nejprve jej uchopil vzhůru nohama, ale tato drobná chyba byla vzápětí napravena – a opat skutečně odpálil míč několik yardů od tee. K tomu mu král, k velkému pobavení okolních diváků, srdečně pogratuloval. Potom se Jeho Výsost rozhodla projít si hřiště, zatímco já s Ernestem Scottem a královskými tajemníky jsme šli hrát čtyřhru. Když opat viděl naše povedené dlouhé úvodní odpaly, počal se zjevně stydět za svůj chabý pokus. Král jej však utěšil ujištěním, že málokdo se do míče na první pokus vůbec trefí!

Golfing in Czechoslovakia
č. 1 / 5. května 1936

(Publikováno Československým golfovým svazem; editor J. Charvát, tisk: Peroutka a spol., Praha – Smíchov); překlad: Prokop Sedlák